

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Gfv.III.30.055/2024/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

Az adós: adós1

Az adós felszámolója: felszámoló1

A felszámoló képviselője: dr. Herczegné dr. Korona Marianna ügyvéd cím1

A hitelező: hitelező1

A hitelező képviselője: dr. Botos Tibor ügyvéd

Az eljárás tárgya: vitatott hitelezői igény felszámolási eljárásban

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: hitelező

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkh.43.315/2023/2.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 6.Fpkh.456/2020/39.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében – a másodfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot e körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A kifogást előterjesztő hitelező felülvizsgálati eljárási költségét 68.100 (hatvannyolcezer-száz) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A 2001. március 1. napján létrejött megbízási szerződés szerint az adós általános jogi képviselő ellátásával bízta meg a hitelezőt, amely kiterjedt szerződés elkészítésére, véleményezésére és egyéb felmerülő, jogi szaktudást igénylő tevékenység ellátására. A szerződés 2. pontjában a felek rögzítették, hogy a megbízási díjat a megbízás teljesítésétől és az ügyvéd számlájának kiállításától számított 5 munkanapon belül utalja át a megbízó. A 4. pont szerint az ügyvédi iroda 140 USD óradíjjal számol, az ezen felüli költségátalányt az ügyviteli szolgáltatást nyújtó Ü. Kft. számára fizeti meg a megbízó. A felek rögzítették az 5. pontban, hogy az ügyvédi iroda előszámla kibocsátására jogosult, amelyet a 2. pontban megjelölt határidőn belül és módon köteles megfizetni a megbízó. A 7. pont szerint a megbízási díj a tárgyévvet követően a KSH által a tárgyévre megállapított inflációs rátával arányosan automatikusan növekszik.

[2] A hitelező 2002. szeptember 12-én és december 30-án előszámlát állított ki 50 - 50 munkaóráról, amelyeket az adós kiegyenlített. 2009. február 4-én 50 munkaórát számolva 2.577.198 forint összegről szintén előszámlát állított ki.

[3] Az adós taggyűlésének 2013. május 21-én megküldte a tevékenységéről készített kimutatását, amelyben rögzítette, hogy a társaság képviselőivel sikertelen volt az adós részére végzett munkák elszámolásának rendezése, továbbá, hogy 2001-től 2013-ig összesen 326,25 óra ügyvédi munka merült fel, amelyből 2002-ben számlázott kétszer 50 órát, amelyet a társaság kifizetett, így a rendezendő ügyvédi munkaórák száma 226,25 óra. A 2013. május 22-én tartott taggyűlés jegyzőkönyve szerint a taggyűlés utasította az ügyvezetőt a tartozás 2013. június 30-áig történő rendezésére, a hitelezőnek 2013. július 1-én 2.577.198 forintot utaltak át.

[4] A hitelező a 2014. január 6-án kelt és az adós által ugyanezen napon átvett levelével felszólította az adóst a 2014. január 6-án kiállított 2014. január 13-i fizetési határidejű, 849697. sorszámú 14.957.469 forint „jogi szolgáltatás megbízási szerződés alapján” megjelölésű számla kiegyenlítésére. A felszólítólevélben rögzítette, hogy a korábbi átutalást (3x 50 óra díja) levonásba helyezve a fennmaradó 175,75 órát állította be a számlába, és csatolta hozzá évenkénti elosztásban és ügyekre lebontva az elvégzett jogi tevékenységről kiállított táblázatokat. E szerint az I. bérleti szerződésre vonatkozóan 2001. március 1-től 2005. december 31-ig összesen 77,25 óra került kimutatásra, a helikopter adás-vételével kapcsolatban 2001. március 1-től 2004. december 31-ig 30,75 óra, a S. Ingatlanbérlettel kapcsolatban 2003. március 1-től 2008. december 31-ig 9,5 óra, a társasági ügyek területén 2002. január 1-től 2013. május 20-ig 58,25 óra, így összesen 175,75 órát jelölt meg. Évenkénti lebontásban az egyes évekre az elvégzett munkaórát szorozta a megbízási díj összegével, mely a megbízási szerződés 7. pontja szerint évente a megküldött táblázat szerint az inflációs rátával növekedett, így mindösszesen 30.065 USD megbízási díj került kimutatásra, mely a forint árfolyammal (300,89) számolva 9.046.258 forint. A 30% költségátalány 2.713.877 forint, továbbá 17.400 forint költség a költségjegyzék szerint, összesen 11.777.535 forint, amelynek a 27%-os áfával növelt összege 14.957.496 forint a 849697. számú számla szerint. A 17.400 forint költség a költségjegyzék szerint a cégek kivonatok, és cégmásolatok lekérdezésének díja volt.

[5] Az adós a számlát nem egyenlítette ki, ezért a hitelező 2014. március 7-én felhívta az adóst a fizetésre, majd a 2014. október 1-jén kelt és ugyanazon a napon kézbesített levelében a megbízási szerződést 15 napos felmondási idővel felmondta, tételes elszámolással végszámlát (849705. sorszámú számla) készített és a 2014. október 31-én felhívta az adóst annak kiegyenlítésére. A számla 9.139 USD összegben, mellékelt elszámolás szerint a 2013. május 21. és 2014. december 31-e között elvégzett tevékenységek ellenértékét tartalmazta.

[6] Az adós 2015. szeptember 25-i kezdő időponttal felszámolás alá került.

[7] A hitelező a felszámolóhoz 2015. november 5-én érkezett levelével jelentette be a 14.957.496 forint és 9.139 USD összegű hitelezői igényét és kérte annak nyilvántartásba vételét, hivatkozással a 2001. március 1-jén létrejött megbízási szerződésre és a két ki nem fizetett számlára.

[8] Az adós képviselőjében eljáró felszámoló vitatta a hitelezői igényt, ezért azt elbírálásra a törvényszékre betérjesztette.

A hitelező kérelme és az adós ellenkérelme

[9] A hitelező a fentiek szerint bejelentett 14.957.496 forint és 9.139 USD összegű hitelezői igénye nyilvántartásba vételét kérte.

[10] Az adós képviselőjében eljáró felszámoló a hitelezői igény jogalapját és összegét is vitatta. Állította, hogy az adós a számlákat nem fogadta be, könyvelésében nem szerepeltek, a hitelezőnek havonta kellett volna számláznia, az első fizetési felszólítás 2013. május 21. napján kelt, ezért a 2008. május 21. napját megelőző követelések elévültek, a hitelező elévülést megszakító jogcselekményt nem igazolt.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[11] Az elsőfokú bíróság végzésével kötelezte a felszámolót, hogy a hitelező igényét 2.773.904 forint és 9.026 USD összegben nem vitatott igényként vegye nyilvántartásba. Végzésének indoklásában rögzítette, hogy az ügyben a megbízási szerződés megkötésekor hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.), valamint az ügyvédekéről szóló 1998. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ütv.) és a felszámolási eljárás kezdeményezésekor hatályos, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) szabályait kell alkalmazni. Megállapította, hogy a 2001. március 1-én megkötött megbízási szerződés alapján a felek között létrejött jogviszony a felmondásig, 2014. október 16-ig állt fenn. Az adós a hitelező 846697. számú számláját és a 849705. számú végszámláját megkapta.

[12] Megállapította, hogy a hitelező az elvégzett tevékenységet az eljárás során csatolt irataival megfelelően igazolta, a helyettes ügyvéd tanúvallomása pedig alátámasztotta, hogy a hitelező az ügyvezető utasításai alapján járt el. A felek között létrejött megbízási szerződés alapján tehát a hitelező a jogi szolgáltatásokat nyújtotta, az adós a hitelezőnek háromszor 50 óra megbízási díjat fizetett ki előszámlák alapján. A hitelező kimutatása szerint a már rendezett díjjal érintett tevékenységen felül 175,75 óra nem lett elszámolva (849697. sorszámu, 14.957.469 forint összegű számla a 2013. május 20-ig igazolt tevékenység alapján, megbízási díj és 30% költségátalány), továbbá a 849705. sorszámu, 9.139 USD összegű végszámla szerint jár neki a 2013. május 22-től 2014. december 31-éig elvégzett 20,5 órai tevékenység munkadíja, valamint 30% költségátalány.

[13] A felszámolónak a követelés 2008. május 21. napját megelőző részére vonatkozó elévülési kifogását azonban az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta. E körben kifejtette: a megbízási szerződés ugyan folyamatos volt a jogi tevékenység ellátására, de a szerződés 2. pontja szerint a felek azt havi időszakos szolgáltatás nyújtására kötötték, mivel az adósnak havi fizetési kötelezettsége volt. A hitelezőnek havonta kellett volna kiállítania a számlát, hiszen a szerződés 4. pontja alapján az adósnak havonta utólag kellett fizetnie, tehát havonta el kellett volna számolniuk a feleknek. A számla kiállításának hiánya jogosult késedelem, ami nem jelenti azt, hogy ne nyílt volna meg a hitelezőnek a díjkövetelési joga. A hitelező

követelése akkor lett esedékes, amikor megnyílt a joga annak érvényesítésére, így a követelésének elévülése is havonta kezdődött meg, a számla kiállításának elmulasztása pedig nem akadályozta meg az elévülés megkezdődését. Kizárólag a mulasztó hitelezőn múlt, hogy a jogérvényesítés akadályát elhárítsa a számlák havonta történő kiállításával, a saját veszélyére tette, hogy a teljesítésről a számlát nem állított ki havonta, így a megbízó adós nem is fizethetett szabályosan a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv. tv.) 165. § (1) bekezdése (bizonylati elv) értelmében. A hitelező követeléseinek elévülése tehát havonta, a szerződés 4. pontjára tekintettel a hónap utolsó napját követően kezdődött meg, az innen számított öt év alatt pedig a követelések elévültek.

[14] Kitért arra is, hogy a hitelező állításával ellentétben az elévülést nem szakította meg az adós ügyvezetőjével 2009-ben szóban és e-mail útján történt egyeztetés, mivel a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint csak írásbeli felszólítás szakíthatta volna meg az elévülést, de az üzenetváltások az akkor hatályos az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 4. § (1) bekezdésének nem felelnek meg, így nem minősülnek írásbeli nyilatkozatoknak. Egyébként az e-mail levelek tartalmában nem szerepel pontosan a követelt összeg és több céggel szembeni igényt is tartalmaz. A hitelező által hivatkozott további cselekményeket sem találta relevánsnak, figyelemmel arra, hogy a felszámoló a 2013. május 21-én kelt hitelezői levelet jelölte meg olyannak, amely a követelés elévülését megszakította. Ez alapján a 2008. május 20-ig esedékes követelések elévültek, így a hitelezőt 2008. május 20-tól a felmondásig, 2013. október 16-ig 2.773.904 forint és 9.026 USD összegű követelés illeti meg. Az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó számítását a végzés jogi indokolásában részletesen levezette, rögzítve, hogy a végyszámlához tartozó elszámolásban elévült követelés nincs.

[15] A hitelező fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét részben megváltoztatta, a hitelezői igényt 2.789.251 forintra és 9.139 USD összegre felemelte, egyebekben azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy ezt meghaladóan a hitelezői igényt elutasította. Határozatának indokolása szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a hitelezői igény – a követelés részbeni elévülése miatt – csak részben alapos. Az elsőfokú bíróságnak a 2008. május 20-áig esedékes követelések elévülésére vonatkozó jogi álláspontjával az ítéletábra egyetértett.

[16] A fellebbezés kapcsán kiemelte, hogy a felek között 2001. március 1-én létrejött megbízási keretszerződés 2. és 4. pontjának együttes értelmezéséből következik, hogy a megbízási díj havonta esedékes, a megbízott hitelezőnek az általa elvégzett tevékenységről havonta kellett volna számlát kiállítania. Az Ütv. 23. § (1) bekezdése alapján a megbízási díj fizetésének módját érintő változást a feleknek írásba kellett volna foglalniuk, ennek elmaradása esetén a megbízás (módosult) tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli. Az ítéletábra álláspontja szerint a hitelező azonban nem bizonyította, hogy a felek a díjfizetés szerződéstől eltérő módjában állapodtak meg [rég Ptk. 218. § (1) bekezdés].

[17] A 2009. február 4-én 50 munkaóra ellenértékéről kiállított előszámla azért nem szakíthatta meg a 2008. május 20. napjáig végzett tevékenységek után járó díj elévülését, mivel az kizárólag 50 munkaórára és nem az addig elvégzett teljes tevékenység ellenértékére vonatkozott, azaz csak az előszámlában írt követelésre nézve fejtette ki joghatását, ezt pedig nem vitásan az adós teljesítette. Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felek 2009. április 16-án e-mailben történt levélváltása nem szakította meg a követelés elévülését.

[18] A fellebbezésnek az elsőfokú bíróság által vétett számítási hibára vonatkozó részét az ítéletábra alaposnak találta. Az időarányos munkaóra a kifogásolt két tétel („S. bérlet, társasági ügyek”) esetében nem 0,1, hanem 0,15 munkaóra, „amely alapján a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vehető hitelezői igény helyes összege 2.789.251 forint, figyelemmel arra is, hogy a cégkivonatok díjaként elszámolt 6.100 forint költség után általános forgalmi adót számítani nem lehet”. A dollárban számlázott megbízási díjat érintően a fellebbezésben előadott érvek helyesek voltak, ezért a hitelezői igény a 849705. számú végszámla teljes összegében alapos.

[19] A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 259. § szerint, a 253. § (2) bekezdése alapján, a hitelezői igény összege tekintetében részben megváltoztatta, pontosítva az elsőfokú bíróság határozatát a megállapított meghaladó igény elutasítását illetően.

A felülvizsgálati kérelem

[20] A hitelező felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzésnek a hitelezői igény nyilvántartásba vételét elutasító része hatályon kívül helyezését és ebben a körben elsődlegesen az elsőfokú végzés megváltoztatásával a teljes hitelezői igénye nyilvántartásba vételének elrendelését, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős végzés sérti a régi Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdését, 5. § (1-2) bekezdését, 198. § (1) bekezdését, 200. § (1) bekezdését, 207. § (1) bekezdését, 324. § (1) bekezdését, 327. § (1) bekezdését, 478. § (1) és (4) bekezdését, 479. § (1) és (3) bekezdését, valamint az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 70. § (1) bekezdés b) pontját.

[21] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a havi számlázási kötelezettséggel kapcsolatos szerződési nyilatkozatot helytelenül értelmezték, tévesen jutott a másodfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a megbízási díj havonta volt esedékes, és havonta kellett volna a hitelezőnek számlát kiállítania. Megismételte a szerződés 2. és 4. pontjával kapcsolatban a fellebbezésében is előadott érvelését, amely szerződéses rendelkezések értelmezéséből nem következik az eljáró bíróságok által elfoglalt álláspont. Előadta, hogy a perbelivel megegyező „szerződésmintája” alapján már volt elszámolási vitája más ügyfelével, amely tárgyában folyamatba tett per a Kúria Pfv.III.21.018/2013/9. számú határozatával fejeződött be. A Kúria abban a perben is megállapította, hogy a megbízási szerződés 4. pontja „egyértelműen az alperes kötelezettségvállalását szabályozta”, a régi Ptk. 207. (1) bekezdése alapján. A Kúria a hivatkozott határozatában kimondta, hogy a havonta utólag történő megbízási díj fizetés „nem azt jelenti, hogy a havi részletes számla alapján utólag történik a fizetés. A havonta időhatározó az alperes teljesítési kötelezettségére és nem a felperes számla kiállítási kötelezettségére vonatkozott”. Egyebekben egyetértve az eljáró bíróságok indoklásával rögzítette: „E rendelkezés nyelvtani értelmezése nem arra az eredményre vezet, hogy a megbízott köteles volt havonta a tevékenységének ellenértékéről számlát kiállítani, hanem azt, hogy ha a megbízott számlát állít ki, azt a megbízó utólag, havonta köteles megfizetni.”

[22] Mindezekre tekintettel helytelen az eljáró bíróságoknak az a megállapítása, hogy „havi számlázásban állapodtak meg a felek” és ezért havonta kezdődött volna az elévülés. A fentiek alapján a követelések elévülése nem havonta kezdődött, hanem a tartós jogviszonyra tekintettel a tartós jogviszony megszűnésekor vagy „legrosszabb esetben is az adott ügynek a lezárásától, az adott ügyben végzett utolsó munkavégzéstől”. A Kúria hivatkozott határozatában is a felek elszámolását a perek befejezésétől számította, ezért a hitelezői igényéből „semmi nem évült el”.

[23] Érvelése szerint sérti a régi Ptk. 327. § (1) bekezdését az eljáró bíróságok azon álláspontja, hogy 2009. február 4-én az 50 munkaóráról kiállított előlegszámla nem tekinthető az elévülést megszakító eseménynek. Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy az eljáró bíróságok törvénytelenül nem vették figyelembe az adós többségi tulajdonosának, ügyvezetőjének – aki az ügyvezetővel együtt tárgyalta a hitelezővel a 2009-ben a múltbeli 8 éves rendezetlen tartozás megfizetéséről – a tartozást elismerő nyilatkozatát, amelyet az angol szöveg idevágó részeinek magyar nyelvű fordításával együtt csatolt az elsőfokú eljárásban. A 2009. április 16-ai angol nyelvű levél 3. pontjában az adós vonatkozásában becsléssel 304 óra munkavégzés van megjelölve az addig eltelt 8 év vonatkozásában („3... which are 304 hour during the 8 year”). Erre a tartozásra is nyilatkozott 2009. július 2-ai levelében az ügyvezető, aki elismerte a tartozást, és 10 millió forint megfizetésével kívánta azt rendezni.

[24] A fentiek alapján tehát az álláspontja szerint az elévülés nem következett be, elsődlegesen azért, mert a felek nem havi számlázásban állapodtak meg. Arra az esetre pedig, ha az ügyek befejezésétől kell számítani az elévülést, részletesen megjelölte, hogy a vonatkozó számlájához mellékelte, az elvégzett jogi tevékenységéről kiállított ügyekre lebontott táblázatban szereplő egyes tevékenységeknél mikor történt álláspontja szerint az utolsó munkavégzés, amely időponttól az elévülés számítandó. Ezek körében is hivatkozott a 2009. február 4-én az 50 munkaóráról kiállított előlegszámla elévülést megszakító jellegére, az adós képviselőjének fentiekben előadott 2009. július 2-ig tartozáselismerésére, továbbá a 2013. május 21-i írásbeli felszólításra. Mindezekre figyelemmel szerinte így sem állapítható meg a követelés elévülése.

[25] Előadta végül, hogy az elsőfokú bíróság a költségek közül a 2008. május 20-ig felmerült költségeket elévültnek találta, csak „a 2013-as 6.100 forintot ítélte meg, helyesen áfával együtt. A másodfokú bíróság ezt kijavította és a 6.100 forint költség után az áfát levonta, mivel álláspontja szerint az áfát felszámítani nem lehetett”. A hitelező álláspontja szerint mindkét bíróság törvénytelenül járt el, mert a cégkivonatok lekérésére az ügyfél megbízásai alapján került sor, ezért köteles azokat megtéríteni. Figyelemmel arra, hogy ezeket legkésőbb a szerződés megszűnésekor kell megtéríteni, ezért ezek értelemszerűen nem évülhettek el, mivel 2014. január 6-án lettek kiszámlázva. Helytelennek tartott az ítélőtábla azon megállapítását is, hogy a költségekre áfát felszámítani nem lehet, figyelemmel az Áfa tv. 70. (1) bekezdés b.) pontjára. Utóbbi rendelkezés álláspontja szerint azt jelenti, hogy amennyiben az ügyvédi irodánál a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban járulékos költség merül fel (ilyen a cégkivonat költsége) akkor ezeket áfával növelten kell továbbszámlázni az ügyfélnek, ezért az adós a költségek áfával növelt összegével tartozik.

[26] Az adós felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy a hitelező felülvizsgálati kérelmében már csak a jogerős végzésnek a hitelezői igénye nyilvántartásba vételét részben – a nyilvántartásba venni rendelt 9.026 USD-t és 2.773.904 forintot meghaladó részét – elutasító rendelkezését támadta. Erre tekintettel a felülvizsgálat tárgyát az így meghatározott felülvizsgálati korlátokra [régi Pp. 275. § (2) bekezdés] tekintettel a jogerős végzésnek a hitelezői igény ezen részét elutasító rendelkezése képezte.

[28] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelemmel támadott – a fentiek szerint meghatározott – részében a Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az abban megjelölt okokból – az alábbiak szerint – jogszabálysértőnek találta.

[29] A felülvizsgálati kérelemben elsődlegesen előadott, az eljárásban vizsgálandó megbízási szerződés értelmezésével kapcsolatos anyagi jogi jogszabálysértést illetően a hitelező helytállóan hivatkozott arra, hogy a jelen eljárásban szereplő – a hitelező által lényegében blankettaként alkalmazott – megbízási szerződés szövegét a Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pfv.III.21.018/2013/9. számú határozatában már vizsgálta. Az ott kifejtett szerződésértelmezéssel a Kúria a jelen ügyben is egyetért. Ebből következően a jogerős végzés a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésének a megsértésével jutott arra a következtetésre, hogy a felek közötti megbízási szerződés alapján havonta volt esedékes a megbízási díj.

[30] A megbízási szerződés 4. pontjában szereplő „havonta” időhatározó helyesen nem a felperes számlakiállítási kötelezettségére vonatkozott, ezért abból nem is vonható megalapozott következtetés a felperest illető megbízási díj esedékességére. A másodfokú bíróság által is hivatkozott szerződéses rendelkezéseknek a régi Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezéséből a Kúria megítélése szerint az következik, hogy a szerződő felek nem állapodtak meg havi rendszerességgű díjfizetésben, hanem a felek a szerződésükben a díj esedékességét kifejezetten a megbízási teljesítéséhez – azaz a megbízási keretjellegére tekintettel az adott önálló feladat rész teljesítéséhez – kötötték. Ezért a hitelező igénye nem havonta vált esedékessé, ebből következően megalapozatlan a jogerős végzésnek az a megállapítása, hogy a hitelező követelésének a felülvizsgálati kérelemmel érintett része tekintetében az elévülés bekövetkezett.

[31] A szerződés megfelelő – a kifejtettek szerinti – értelmezése alapján azt kellett volna az eljáró bíróságoknak vizsgálat alá vonniuk, hogy a vitatott hitelezői igény tárgyát képező megbízási díj alapjaként tételesen megjelölt egyes elkülönülő megbízási feladatok teljesítésére valójában mikor került sor, és ebből következően a teljesítéssel így esedékessé vált egyes részkövetelések tekintetében a régi Ptk. 324-327. §-ainak megfelelően az elévülés bekövetkezett-e vagy sem.

[32] A perben eljáró bíróságok azonban eltérő álláspontjuk miatt a hitelező követelésének esedékessé válását nem a fentieknek megfelelően vizsgálták, ezért a felülvizsgálattal érintett körben nem is foglalhattak állást megalapozottan a vitatott hitelezői igény elévüléséről.

[33] Abban – a felülvizsgálati kérelemben kifejtettekkel szemben – maradéktalanul egyetértett a Kúria az eljáró bíróságokkal, hogy a 2009. február 4-én kiállított előszámla és a felek 2009. április 16-án e-mailben történt levélváltása keretében tett, írásbeli felszólításként nem értékelhető hitelezői nyilatkozat nem szakította meg a követelés elévülését, e körben a Kúria az ott írtak megismétlése nélkül egyetértőleg utal a jogerős végzés helyes indokaira.

[34] A levélváltás kapcsán ugyanakkor a jogerős ítélet egyáltalán nem foglalt állást a hitelezőnek már a fellebbezésében is részletesen előadott, majd a felülvizsgálati kérelmében is megismételt azon hivatkozásáról, hogy az adós képviselőjének ott tett nyilatkozata szerinte az elévülés megszakadását szintén előidéző tartozáselismerésnek minősül.

[35] Mindezek mellett a Kúria csak utal arra, hogy a másodfokú bíróság határozatának indokolásában számszakilag levezethető magyarázatot nem adott arra vonatkozóan, hogy a forintban meghatározott hitelezői igényt milyen számítási mód alapján határozta meg a jogerős végzésben szereplő összegben. A végzése indokolásában ugyanis ebben a körben a másodfokú bíróság – erre vonatkozó fellebbezési kérelem és érvelés hiányában – arra is utalt, hogy” az elszámolt 6.100 forint költség után áfát felszámítani nem lehet”.

[36] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a régi Pp. 275. § (4) bekezdésének második fordulata alapján a jogerős végzésnek a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot a kifogásoló – hitelezői igénye nyilvántartásba vételét elrendelő részét meghaladó – vitatott hitelezői igénye elbírálása vonatkozásában új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[37] A megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak a kifejtetteknek megfelelően mindenekelőtt nyilatkoznia kell a felszámolót arról, hogy vitatja-e a hitelező tényállítását a vonatkozó számlájához mellékelte, az elvégzett jogi tevékenységéről kiállított ügyekre lebontott táblázatban szereplő egyes tevékenységekkel kapcsolatos munkavégzés teljesítési időpontját illetően, amely teljesítési időponttól az elévülés számítandó.

[38] Ezt követően – a kifejtettek alapulvételével – állást kell foglalnia a másodfokú bíróságnak arról, hogy a még vitatott hitelezői igény tárgyát képező megbízási díj alapjaként tételesen megjelölt egyes elkülönülő megbízási feladatok teljesítésére valójában mikor került sor, és ebből következően a teljesítéssel így esedékessé vált egyes részkövetelések tekintetében a régi Ptk. 324-327. §-ainak megfelelően az elévülés bekövetkezett-e vagy sem. Ennek körében pedig határozatát egyrészt a régi Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között kell meghoznia, és azt 221. §-ában foglaltak szerint megfelelően meg is kell indokolnia, a kifogásoló hitelezőnek az elévülés megszakadásának alapjaként hivatkozott tartozáselismeréssel kapcsolatos hivatkozására, és – szükség esetén – a költséget terhelő áfával kapcsolatos érvelésére is kiterjedően.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályok és joggyakorlat

[39] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 207. § (1) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[40] A vitatott hitelezői igény alapját képező szerződési nyilatkozatot a rég. Ptk. 207. § (1) bekezdésében megfogalmazott elvek szerint kell értelmezni.

Záró rész

[41] A hatályon kívül helyezésre tekintettel a Kúria a rég. Pp. 275.§ (5) bekezdése szerint csak megállapította a kifogást előterjesztő hitelező felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeit, mely az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (4) bekezdése szerinti 30.000 Ft felülvizsgálati eljárási illetékből és az áfával növelt összegben felszámított ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdése alapján a kifejtett jogi képviseleti tevékenységgel arányosan állapította meg. Ennek viseléséről majd a megismételt eljárásban kell döntenie a másodfokú bíróságnak. A felszámoló a felülvizsgálati kérelemre észrevételt nem tett, a felülvizsgálati eljárásban megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, ezért erről a Kúria sem határozhatott.

[42] A végzés ellen a felülvizsgálatot a rég. Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[43] A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

Budapest, 2024. szeptember 10.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró